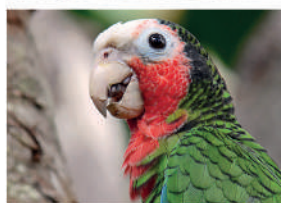

PAPOUŠCI

85 Kč • 3,65 €
pro předplatitele 79 Kč

Jindřich Veselský:

KAKADU RŮŽOVÝ - mutace lutino

Ľuboš Pavlech o svém chovu

BORNAVIRY U PAPOUŠKŮ

Andulky ŽLUTOLÍCÍ TEXAS CLEAR BODY

PAPOUŠCI Z KUBY

Aktuality z Loro Parque Fundación
– péče o peří
– obohacení prostředí
pro mladé papoušky 184
Rafael Zamora Padrón

Veselského chovatelská metoda 188
Alena Winner, Jindřich Veselský

Agapornis oranžovohlavý 199
Petr Vopálka, Petr Kunčar

Ľuboš Pavlech o chovu papoušků
chocholatých a neofém modrokřídlých 206
Pavol Kováčik, Klaudia Mičeková

Andulka vlnkovaná
ŽLUTOLÍCÍ TEXAX CLEAR BODY 216
Milan Hanzák

Bornavirus u papoušků 220
MVDr. Helena Vaidlová

Ochrana kubánských papoušků
v horských a pobřežních oblastech 224
Dr. David Waugh

Vaše dovolená a hlídání papoušků 232
Andrea Pokorná

Výživová poradna
– grit pro papoušky 236
Ing. Petra Pelikánová

Pečeme pro papoušky
– srdíčka od Marcelky
– mlsání pro papoušky podle Mileny 238
Marcela Barborik, Milena Vaňková

PAPOUŠCI
ČASOPIS PRO CHOVATELE A PŘÁTELE PAPOUŠKŮ

LORO PARQUE

FUNDACIÓN

WE CARE

Márcia Weinzettl
kurátorka chovu papoušků
v Loro Parque Fundación

VESELSKÉHO chovatelská metoda

Text a foto: Alena Winner, Jindřich Veselský

Nestor kea, jinak známý jako Kea, je fascinující ptačí druh, který pochází z Nového Zélandu. Je velmi adaptabilní a vyhovuje mu chladné prostředí. Kea patří mezi nejchytřejší ptáky světa. Jde o aktivní druh, který potřebuje prostor a dostatek podnětů

Pamatujete si na originální legendární fotky, které doprovázely článek o chovu nestorů kea? Jejich hlavním protagonistou byl jihočeský chovatel Jindřich Veselský s rodinou a snímky vytvořila Eliška Horková. Od slavnostní chvíle, jež znamenala představení krásného chovatelského úspěchu a autentické fotografie, už uplynuly více než tři roky. Přesně takovou dobu si musel pan Veselský, dnes již výhradní majitel keů, počkat na další odchov. Letos se mu zadařilo u nestorů, ale také u kakaduů růžových – mutace lutino, arů marakána, arů červenoramenných a pyšnit se může i koťátky plemene Sphynx.

AGAPORNIS ORANŽOVOHLAVÝ

Text a foto: Petr Vopálka, Petr Kunčar

Rod *Agapornis* má 9 druhů agapornisů. Nepočítáme-li agapornise zelenohlavého (*Agapornis swindernianus*), který se v zajetí nechová, tak agapornis oranžovohlavý je tím nejvzácnějším. Vzácně chovaný druh, svatý grál pro chovatele agapornisů. Přitom v domovské Africe má ze všech druhů agapornisů největší areál rozšíření: 8 360 000 km²!

Není snadné jej odchovat. Před 20 lety, kdy byly ještě povolené dovozy, se do Evropy dostávalo velké množství ptáků, včetně těchto agapornisů. Jejich cena nebyla závratná, nicméně udržet je v zajetí a pravidelně odchovávat, není samozřejmé. Chovatelé si jich nevážili, když pták uhynul, dal se sehnat jiný...

Doba rozsáhlých dovozů z volné přírody je naštěstí minulostí (i když ilegálně se stále občas někde něco objeví), a tento druh se začal z chovů vytrácet, jelikož chovatelé najednou přestali mít „přísun“ nových ptáků a sami je v hojných počtech odchovat nedokázali. Cena začala stoupat, druh se stal v chovech vzácností. Dnes se pohybuje kolem 1 200–1 500 € za pár a samic je velmi málo. V České republice se jejich chovu začal věnovat člen Českého klubu chovatelů agapornisů, Petr Kunčar. Než si popovídáme o jeho zkušenostech, tak si nejprve druh představme.

Agapornis oranžovohlavý se vyskytuje ve dvou formách: agapornis oranžovohlavý západní (nominální forma) a agapornis oranžovohlavý ugandský (poddruh). Je to

Oblast přirozeného výskytu agapornisů oranžovohlavých

Agapornis oranžovohlavý ve volnosti v Ugandě, ©foto Adobe Stock

◀ **Papoušek chocholatý, Gmelin 1788**
(*Eunymphicus cornutus*)

udělal dírky, aby se opeřenec neudusil, a konec sáčku svázal provázkem. Strčil si ho do kapsy kabátu, doslova nakopl služební motocykl a uháněl domů.

Když vstoupil do místnosti, sáček už byl skoro prokousaný a "korela" létala uvnitř s jeho zbytky na ocase. Protože se o něj žádný majitel nepřihlásil, papouška jsme si nechali a pořídili mu samičku. Hned další rok se mi podařilo odchovat 6 mláďat. Ke korelí skupince jsme po čase přidali papoušky zpěvavé, kanáry a za další rok i rosely pestré. Následovalo období vojenské služby a s ním i chovatelská pauza.

K chovu jsem se ale vrátil a v současné době mám všechny dostupné druhy neofém (modrohlové, ozdobné, tyrkysové, modrokřídle, bourky), rosely žlutolící, papoušky žlutokřídle, latamy vlašťovčí, papoušky karmínové a papoušky chocholaté.

Luboši, kdy jsi vůbec začal s chovem papoušků? Prozradíš mi, jaké druhy aktuálně chováš?

S chovem jsem začal už v roce 1978. Vzpomínám si přesně, bylo to na konci prázdnin. Můj táta pracoval jako asistent agronoma a rozdělával práci chlapům na poli. Jednoho dne v terénu létal samec korely. Zní to neuvěřitelně, ale otec na něj zapískal, natáhl ruku a on přiletěl. Druhou rukou ho okamžitě chytil, strčil do papírového sáčku, do kterého prstem

Andulka vlnkovaná Žlutolící Texas Clear Body

Text a foto: Milan Hanzák

V časopise PAPOUŠCI 5/2020 byl zveřejněn můj článek s názvem **Chovem papoušků se vracím k přírodě**, kde jsem popsal, jak jsem začal s chovem a představil svůj chov, kterému se věnuji už 52 let. Nyní se budu věnovat jedné novější mutaci andulek a závěrem vám krátce představím svou facebookovou skupinku Papoušci, andulky a moji přátelé.

1,0 po výletu
z hnízdní budky

Žlutolící Texas Clear Body

Andulky vlnkované (*Melopsittacus undulatus*) chovám od dětství a přes různé barvy a mutace jsem se dostal v roce 2016 k chovu Texas Clear Body, které mě okouzly u jednoho chovatele, který je dovezl z Belgie. Nejprve jsem od něj získal zelenou řadu a později modrou. Protože je k dispozici jen velmi málo informací, zveřejňuji na těchto stránkách „několik“ řádek.

První andulky Texas Clear Body byly odchovány již v roce 1950 a jak název napovídá, tak v USA v Texasu. Do Evropy je importoval známý anglický chovatel Jeff Attwood.

První importy do naší republiky se uskutečnily teprve na konci minulého století a teprve historicky nedávno se začaly běžněji objevovat u českých chovatelů. Známa a čteně v chovech zastoupená je již zelená a modrá řada. Ale již méně poměrně nová řada, a to žlutolící a o ní nyní napíši více.

BORNAVIRUS u papoušků

Text a foto:
MVDr. Helena Vaidlová

Již mnoho bylo napsáno a mnohými čtenáři i přečteno o virovém onemocnění papoušků, které nás stále velmi trápí. Původcem je bornavirus a onemocnění se správně jmenuje aviární ganglioneuritis. Krkolomný odborný název je často nahrazován názvy: PDD, dilatace předžaludku, bornavirus, atd... Proč ne, hlavně, že si rozumíme.

Co je bornavirus a aviární ganglioneuritida (AV)

Bornavirus je neurotropní virus (napadá nervový systém), který se vyskytuje u papoušků, ale i u lidí, koní a dalších zvířat. Každý druh zvířat má však svůj typ viru. Onemocnění způsobené bornavirem je charakterizováno lymfoplasmatickou ganglioneuritidou zahrnující centrální i periferní nervový systém. Jednoduše česky

řečeno to znamená, že určité typy buněk imunitního systému se začnou hromadit v nervových zakončeních a probíhající záneť způsobuje poruchu jejich funkce. Tím vznikají klinické příznaky.

Bornavirus je s AV neboli PDD spojován již od roku 2008. Důležitý je však fakt, že přítomnost bornaviru v těle papouška

Vaše dovolená a hlídání papoušků

Text: Andrea Pokorná
Foto: autorka a archiv redakce

Ačkoliv byste rádi svého papouška vzali na dovolenou a ukázali mu krásy světa, některé jedince může cestování velmi stresovat...

Chystáte se na dovolenou a řešíte co s papouškem? **Ne každý dobře snáší cestování, a tak často bývá lepší papouška dočasně svěřit do péče opatrovníkovi. V dnešním čísle se dozvíte, jak papouška na hlídání připravit, aby vše proběhlo bez problémů.**

Opravdu nevádí, když papouška nechám doma?

Cestování s papouškem přináší řadu rizik a omezení, která je předem nutno pečlivě zvážit. Není ostudou, že papouška raději zanecháte v bezpečí domova, než riskovat jeho ulétnutí, stres či nenadálé zdravotní komplikace.

Hlídání doma nebo u opatrovníka?

Na výběr máte ze dvou možností, buď papoušek zůstane ve svém domácím prostředí a opatrovník za ním bude pouze denně docházet nebo ho i s klecí, jídlem a veškerým vybavením po čas dovolené přestěhujete.

Hlídání doma

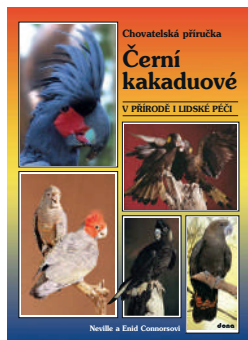
Výhodou tohoto typu je minimum stresu spojeného s přesunem do nového prostředí, na což jsou někteří papoušci velmi citliví. Nové předměty, zvuky a prostory mohou papouška děsit, než si na ně zvykne. Pokud máte lekávého papouška a odjízdíte pouze na kratší dovolenou, doporučila bych volit tuto variantu. Stejně tak, pokud je v domácnosti opatrovníka jiné zvíře jako pes či kočka, kteří nejsou na papouška zvyklí a mohli by mu ublížit.

Nevýhodou je potom samota, které je papoušek po čas vaší dovolené vystaven. Jsou i papoušci (především ptačí jedináčci),

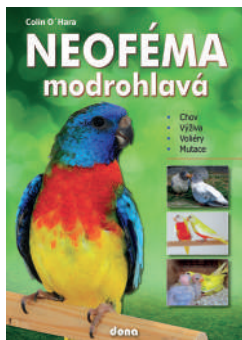
Nakladatelství FYNBOS pro chovatele papoušků

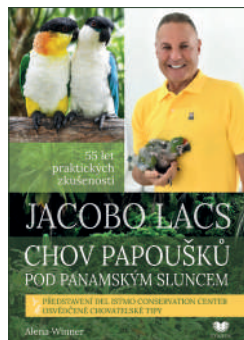
PAPOUŠCI SPOLEČNÍCI
Vázaná kniha
208 stran
499 Kč 450 Kč

ČERNÍ KAKADUOVÉ
Vázaná kniha
160 stran
349 Kč 149 Kč

NEOFÉMA MODROHLAVÁ
Brožovaná kniha
144 stran
298 Kč 199 Kč

**CHOV PAPOUŠKŮ
POD PANAMSKÝM
SLUNCEM**
Vázaná kniha
336 stran
690 Kč 590 Kč

**PRVNÍ POMOC
U PAPOUŠKŮ**
Brožovaná kniha s klopami
80 stran
397 Kč

**UMĚLÁ INKUBACE
A RUČNÍ ODCHOV PAPOUŠKŮ**
Vázaná kniha
128 stran
390 Kč 199 Kč

**FITOBIOI
VITALITA A ZLEPŠENÍ
KVALITY OPEŘENÍ**
• přírodní výživový
doplněk pro
exotické ptactvo
485 Kč

**ČASOPIS PAPOUŠCI
CELÝ ROČNÍK 2022**
6 čísel, vazba V1
384 stran
450 Kč 330 Kč

